

Carrer Nou del Teatre, 16 - GIRONA

Tel. 972 22 50 44

www.cinematruffaut.girona.cat

a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

EL CAFTÁN AZUL

Le bleu du caftan

Marroc, 2022

Direcció: Maryam Touzani

Guió: Maryam Touzani, Nabil Ayouch

Intèrprets: Saleh Bakri, Lubna Azabal,

Ayoub Messiou

Gènere: drama

Durada: 122 minuts

Idioma: àrab

Subtítols: castellà

Data d'estrena: 07/07/2023

Els fils que vesteixen l'amor i el desig

El segon llargmetratge dirigit per la cineasta marroquina Maryam Touzani (*Adam*, 2019) està escrit a quatre mans amb el seu marit Nabil Ayouch. I es nota. *El caftán azul*, Premi Fipresci "Un Certain Regard" al Festival de Canes 2022, plasma a la pantalla amb summa delicadesa i amb un gran preciosisme la interrelació que s'estableix amb una parella, intimitats i complicitats quotidianes que van des dels silencis que els acompanyen i l'espai que es donen, als riures còmplices que s'intercanvien o fins i tot la pèrdua d'afecte físic, que no pas emocional.

Ambientada a la medina de Salé, a Rabat, una de les més antigues del Marroc, trobem a un matrimoni, format per Halim (Saleh Bakri) i Mina (Lubna Azabal), que regenta una sastreria on ell, el maalem, broda els vestits seguint la tradició que li va ensenyar el seu pare. Un ofici tradicional com és el de cosir a mà caftans i que lluita per sobreviure en un món on la immediatesa mana i no es valora com abans la feina àrdua i delicada que implica. La vida d'Halim cosint i Mina atenent la clientela, amb summa paciència els dos, es veu pertorbada per la presència al negoci d'un callat aprenent (Ayoub Missiou) i la malaltia que torna a alterar la salut d'ella. Paral·lelament, descobrim que Halim té relacions homosexuals ocasionals al hammam (els banys), tan discretes com és ell, un home que conviu amb el seu propi món interior, forçat també per les restriccions de llibertat que hi ha en el seu país.

Per si no queda clar, fins i tot això es remarca amb una escena en què després de sortir a la nit a prendre un te al matrimoni li reclamen que justifiquin els papers de casament. Mina, un personatge amb una personalitat més marcada que ell, mostra aquí ser molt més combativa, refermant el seu feminisme. Un testimoni d'enfrontament als dictàmens de la societat que ell recull i revelarà més endavant, a l'escena commovedora final, quan decideix què fer amb el caftà del títol que ha cosit amb santa paciència i tan

curosament.

La directora estableix un triangle amorós que fluctua d'una forma tan natural com la mateixa narració, cuita a foc lent, dedicant-se a captar el joc de mirades furtives de desig entre el sastre i l'aprenent, en contraposició de l'afecte que el marit li dedica a la dona malalta. També ella, que en un principi desconfia del jove anirà canviant de parer. Tot està filmat amb una gran bellesa, elegància i delicadesa, com cada traç que executa el sastre en cosir el vestit. Té moments emotius, amb diàlegs que esquincen l'ànima, com quan Mina li diu al seu home: «Fa vint-i-cinc anys que porto esperant que em rentis el cabell», quan ella ja no té ni forces per fer-so ella mateixa; somriuen i fins i tot amb humor afegeix «vigila que no et demani de fer ves a saber què». O l'escena del ball a tocar la finestra mentre escolten la música del carrer, en què Mina anima a Halim a ballar amb ella i acaben convidant a l'aprenent també.

És a partir d'aquí, com el dilema i la confrontació de sentiments d'ell, el sastre, amb l'amor incondicional que sent per la seva dona i, per l'altra, l'atracció física i emocional amb el jove, que suavitzen un drama que es porta amb la mateixa serenitat i la humanitat que desprenen els tres personatges, cadascú a la seva manera. I aleshores arriba la revelació, possible per la complicitat del matrimoni i, sobretot, per la fortalesa d'ella, que no s'està de dir-li, ja en el crepuscle de la seva vida: «Halim, no tinguis por a estimar». I tots, quan apareix la fosa en negre volem creure que no es repetirà un altre *Desitjant estimar (In the mood for love)* i la nova parella pugui fer créixer la llavor plantada d'un nou amor i un ofici que els uneix.

Jordi Camps Linnell

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona